

Metsäkatoasetus ja sen velvoitteet toimijoille ja kauppaa käyville

Kuulemistilaisuus 26.3.2024

Erytisasiantuntija Viktor Harvio, MMM

Neuvotteleva virkamies Jaakko Nippala, MMM

Keskeisiä asiakokonaisuuksia

Asetuksen hyödykkeet ja tuotteet

”Metsäkatovapaan” tuotteen
määritelmä

Hyödykkeiden tuotanto ja
jatkojalostus Suomessa

Prosessit rajalla; tuonti ja vienti

Tullin tehtävät rajalla

Yhteistyö kolmansien maiden kanssa

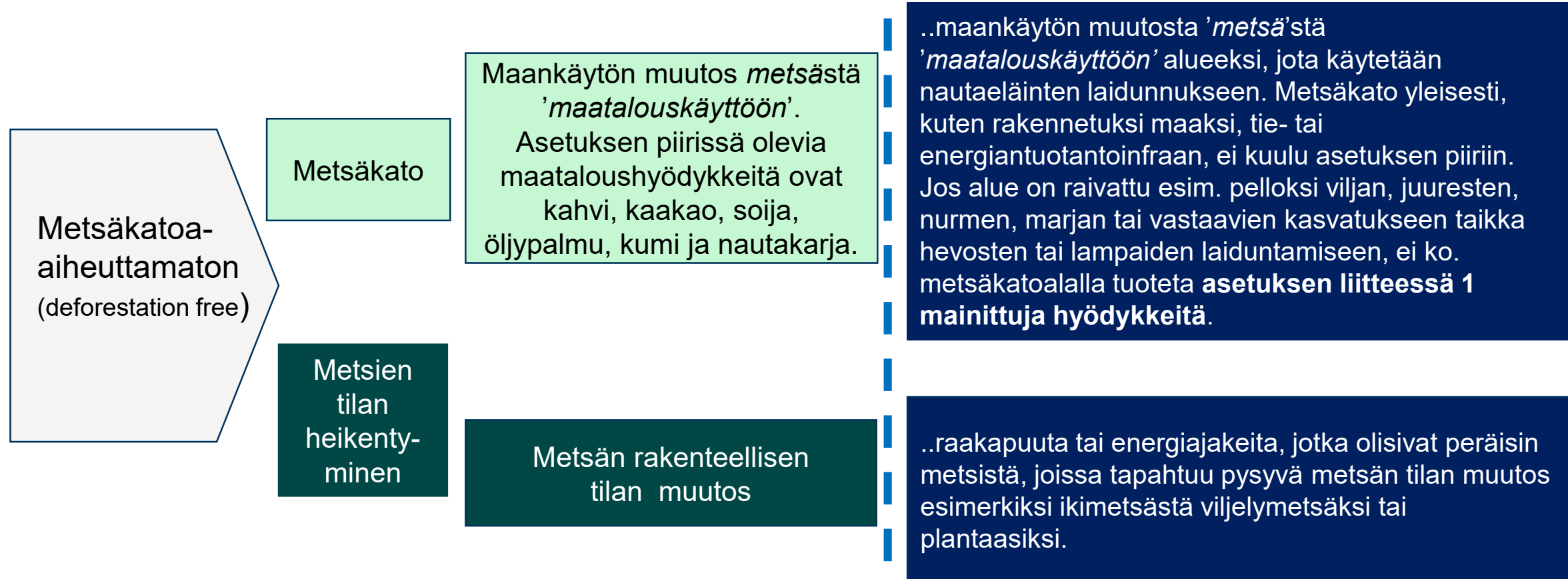
Due diligence -järjestelmät
toimijoilla

Ruokaviraston tehtävät
toimivaltaisena viranomaisena
mm.
tarkastukset

Komission TRACES-alusta
ja toimijoiden due diligence -vakuutukset

Metsäkatoa ja metsien tilan heikentymistä koskevat määritelmät asetuksessa

Tarkoittaa esimerkiksi...

Molemmat määritelmät (metsäkato, metsien tilan heikentyminen) liittyvät metsäkadon aiheuttamattomuuteen (2 art.13 kohta). Metsäkadon aiheuttamattomuus liittyy asetuksen 3 artiklan markkinoille saattamiskieltoon.

Esimerkkejä hyödykkeistä valmistetuista tuotteista, joita asetus koskee

Hyödykkeestä johdetut tuotteet on määritelty kokonaisuudessaan asetuksen liitteessä 1. tullikoodien mukaisesti

Commodity/ asianomainen hyödyke	Products / asianomaiset tuotteet
Hyödyke: Puu - Wood	Esimerkkejä*: Sahatavara, sen jalosteet, sellu, paperi, kartonki, vaneri, OSB-levyt, huonekalut, lattialaudat, pakkaukset, puutynnyrit, kehykset, puiset työkalut, kuormalavat, kaapelikelat, luudanvarret, pelletit, sahanpuru jne... sekä pyöreä puu.
Hyödyke: Nautakarja - Cattle	Esim. ex 0201 Naudanliha (tuore tai jäähdytetty). Jäädyltetty naudanliha, muut valmisteet ja säilykkeet naudanlihasta. Nautaeläimen vuodat ja nahkat. Myös elävät nautaeläimet.
Hyödyke: Kaakao, Kahvi, soija, öljypalmu, kumi	Esim: Kaakaopavut ,kaakaonkuoret,kaakaovoi.-rasva ja öljy, paahdettu tai kofeiiniton kahvi , kahvinkuoret, soijapavut , ja siitä valmistetut jauhot, soijaöljy, palmunpähkinät , palmuöljy, öljykakut, steariinihappo, luonnon kumi , seostettu kumi, ulkorenkaat/ sisärenkaat

Keskeisiä käsitteitä ja rooleja

- **Markkinoille saattaminen** = hyödykkeen tai tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla ↔

(Art. 2, 15) '**toimijalla**' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka kaupallisen toiminnan yhteydessä saattaa asianomaisia tuotteita markkinoille tai vie niitä;

- **Asettaa saataville markkinoilla** = tuotteen toimittamista kaupallisen toiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten ↔

(Art. 2, 17) '**kauppaa käyvällä**' toimitusketjuun kuuluvaa muuta henkilöä kuin toimijaa, joka kaupallisen toiminnan yhteydessä asettaa asianomaisia tuotteita saataville markkinoilla;

Asetuksen sisältö

- 1 luku – Yleiset säännökset
- **2 luku – Toimijoiden ja kauppaa käyvien velvoitteet**
 - **Asianmukainen huolellisuus; tietovaatimukset, riskinarviointi ja riskin vähentäminen**
- 3 luku – Jäsenvaltioiden ja niiden toimivaltaisten viranomaisten velvoitteet
- 4 luku – Unionin markkinoille saapuvia tai niiltä lähteviä asianomaisia tuotteita koskevat menettelyt
- 5 luku – Maiden vertailuanalyysijärjestelmä ja yhteistyö kolmansien maiden kanssa
- 6 luku – Perustellut huolenaiheet
- 7 luku – Tietojärjestelmä
- 8 luku – Uudelleentarkastelu
- 9 luku – Loppusäännökset

Toimijoiden ja kauppaa käyvien velvoitteet

Kolme keskeistä vaatimusta (art. 3)

Asianomaisia hyödykkeitä ja asianomaisia tuotteita ei saa saattaa markkinoille, asettaa saataville markkinoilla tai viedä, elleivät kaikki seuraavat edellytykset täyty:

- a) ne ovat metsäkatoa aiheuttamattomia;
- b) ne on tuotettu tuotantomaa asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti;
- c) niistä on annettu asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus.

Toimijoilla on vastuu metsäkatovapaiden tuotantoketjujen varmistamisesta ja niiden on noudatettava asianmukaista huolellisuutta.

Velvoitteet

- **Toimijat** (operators) eivät saa saattaa tuotteita markkinoille, paitsi jos riskinarviointi osoittaa, että riskiä ei ole lainkaan tai on vain merkityksettömän alhainen riski siitä, että asianomaiset tuotteet ovat vaatimusten vastaisia.
 - Suurten toimijoiden on vuosittain raportoitava julkisesti asianmukaisen huolellisuuden järjestelmästäan mukaan lukien toimet, joita ne ovat toteuttaneet velvoitteiden täyttämiseksi.
 - Toimijoiden on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan kaikki asianmukaiseen huolellisuuteen liittyvät asiakirjat ja ne on annettava pyynnöstä toimivaltaisten viranomaisten saataville.
 - PK-toimijan ei tarvitse noudattaa asianmukaista huolellisuutta sellaisten asianomaisten tuotteiden osalta, joiden osalta on jo suoritettu asianmukainen huolellisuus ja toimitettu DD-vakuutus (4 art. 8 kohta)
- **Kauppaa käyvät** (traders)
 - Suuri kauppa käyvä → samat velvoitteet kuin toimijalla
 - Muu kuin suuri kauppa käyvä → lievennyksiä vaatimukseen (5 art. 3 kohta)

Asianmukaisen huolellisuuden –järjestelmä

- Asianmukaisen huolellisuuden (due diligence) noudattamiseksi toimijoiden on perustettava menettelyistä ja toimenpiteistä muodostuva järjestelmä sen varmistamiseksi, että asianomaiset tuotteet, jotka ne saattavat markkinoille tai vievät, ovat 3 artiklan mukaisia ja pidettävä kyseinen järjestelmä ajan tasalla (art.12(1)).
 - Artiklassa 12 on kuvattu DD-järjestelmän perustamista ja sisältöä.
- Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmiin olisi kuuluttava kolme osatekijää, jotka ovat tietovaatimukset, riskinarviointi ja riskiä vähentävät toimenpiteet ja joita täydennetään raportointivelvoitteilla.
 - Tarvittavien tietojen ja asiakirjojen kerääminen (9 artiklan tietovaatimukset)
 - Riskinarviointitoimenpiteet (10 artiklassa tarkoitetut)
 - Riskiä vähentävät toimenpiteet, täydennettynä raportointivelvoitteilla (11 artikla)
- Liitteen 1 tuotteista on tehtävä asianmukaisen huolellisuuden –vakuutus.
 - Due diligence -vakuutuksen antamista koskevia vaatimuksia on kuvattu asetuksen 4. ja 8. artikloissa ja DD-vakuutuksen sisältö liitteessä 2.
- Asianmukaisen huolellisuuden -vakuutus tulee tehdä ennen tuotteen markkinoille saattamista
 - Viennin ja tuonnin osalta tämä tarkoittaa ennen tullausta.

Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä

Tietovaatimukset (art. 9)

- Tietovaatimukset

- Tuotteen kuvaus (kauppanimi ja tyyppi, esim. puusta yleis- ja tieteellinen nimi)
- Tuotteiden määrä
- Tuotantomaa (ja sen osat)
- Kaikkien maa-alueiden sijainti, jolla hyödykkeet, joita tuote sisältää on valmistettu sekä ajankohta tai ajanjakso
- Yrityksen tai henkilön nimi, postiosoite, sähköpostiosoite
- Pätevät ja todennettavissa olevat tiedot siitä, että tuotteet ovat metsäkatoa aiheuttamattomia
- Tuotteet tuotettu tuotantomaaan lainsäädännön mukaisesti. Alueen omistustiedot.

Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä

Riskinarviointi (art. 10)

- Toimijoiden on toteutettava riskinarviointi ja osoitettava, että markkinoille saatettavat tuotteet ovat vaatimusten mukaisia.
 - Toimijan tulisi olla tietoinen siitä, mikä on tuotteen alkuperä ja siihen liittyvät riskit.
 - Identifioidaan riskit ja sen pohjalta pyritään tunnistamaan tuotteet jotka eivät ole asetuksen mukaisia.
 - Alueen metsäkatoriski, lainmukaisuus, alkuperäiskansojen oikeudet. Kuvattu tarkemmin Art. 10.
- Riskinarvioinnilla toimijat pyrkivät todistamaan, että ovat tehneet kaikkensa, että markkinoille saatettavat tuotteet olisivat asetuksen mukaisia.
- Toimijoiden on toteutettava riskiä vähentäviä toimia, ellei riskinarviointi ole osoittanut, että on vain merkityksettömän pieni riski sille, että asianmukaiset markkinoille saatettavat tuotteet eivät täyttäisi asetuksen vaatimuksia.
- Näitä velvoitteita ei tarvitse täyttää, mikäli on voitu varmistua, että asianomaiset hyödykkeet tai tuotteet ovat peräisin alhaisen riskin alueelta.

Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä

Riskien vähentäminen (art. 11)

- Toimijoiden on toteutettava ennen asianmukaisten tuotteiden saattamista markkinoille tai vientiä riskinvähentämistoimenpiteitä
 - Paitsi, jos riskienarviointi osoittaa, että riskiä ei ole ollenkaan tai se on vain merkityksettömän alhainen
- Menettelyjä tai toimenpiteitä voivat olla esim.
 - Lisätieto, data, asiakirjojen edellyttäminen
 - Riippumattomat selvitykset tai tarkastukset
 - Muut toimenpiteet
- Valvonta ja menettelyt riskinvähentämiseksi
- Toimenpiteitä koskevan dokumentaation säilyttäminen
- Näitä velvoitteita ei tarvitse täyttää, mikäli on voitu varmistua, että asianomaiset hyödykkeet tai tuotteet ovat peräisin alhaisen riskin alueelta.

Asianmukaisen huolellisuuden vakuutus (due diligence statement)

- Toimijat eivät saa saattaa asianomaisia tuotteita markkinoille tai viedä niitä ennen asianmukaista huolellisuutta koskevan **vakuutuksen toimittamista**
- Sisältää asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti sisällytettävät tiedot:
 1. Toimijan nimi, osoite (EORI-numero)
 2. Tuotteen koodi ja vapaamuotoinen kuvaus, mukaan lukien kaupp nimi sekä tarvittaessa täydellinen tieteellinen nimi
 3. **Määrä**, jonka toimija aikoo saattaa markkinoille tai viedä.
 4. **Tuotantomaa ja kaikkien niiden maa-alueiden maantieteellinen sijainti**, joilla asianomaiset hyödykkeet on tuotettu. Nautaeläinten osalta viitataan kaikkiin "tiloihin" joilla nautaeläimiä on pidetty.
 5. Mahdollisen aiemman vakuutuksen **viitenumero**
 6. Vakuutus asianmukaisen huolellisuuden noudattamisesta
 7. Allekirjoitus

Lisätietoja

Lisätietoja ja hyödyllisiä linkkejä

- Metsäkatoasetus EUR-Lex: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32023R1115&qid=1692653134320>
 - MMM
 - Metsäkatoasetuksen kansallisen täytäntöönpanon työryhmän [hanke-ikkuna](#) (valmistelun eteneminen, pöytäkirjat, webinaarien materiaalit)
 - [Metsäkato-sivusto](#) ja tiedotteet
 - Ruokavirasto
 - EUDR www-sivusto (www.ruokavirasto.fi/EUDR) valmisteilla
 - Ajankohtaistietoa jaetaan mm. Ruokaviraston EUDR – uutiskirjeiden kautta
 - Traces -järjestelmästä <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/traces/>
 - Tietoa tullinimikkeistä: <https://tulli.fi/yritysasiakkaat/tullinimikkeet>
 - Komission tarjoamia työkaluja ja lisätietoja
 - Tietojärjestelmä ([Traces](#))
 - [Metsäkato-platform](#) (Multi-Stakeholder Platform on Protecting and Restoring the World's Forests)
 - EU:n metsäobservatorio (EU observatory on deforestation and forest degradation)
 - Team Europe –hankkeet (Team Europe Initiative on Deforestation-free Value Chains)
 - Usein kysytyt kysymykset (EUDR FAQ) – 3. version julkaisua odotetaan lähiaikoina
 - Ohjeistus (guidelines) – Julkaisun odotetaan tapahtuvan viimeistään kesäkuussa
- Lisää tietoa komission työkaluista: https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-platform-and-other-eudr-implementation-tools_en

Kiitos